

Sådan arbejder vi med samfundsansvar i Lærernes Pension

Rapport om
samfundsansvar 2021

Et pensionselskab for lærere

I Lærernes Pension er vores medlemmer omdrejningspunktet for alt det, vi gør. Det gælder både, når det handler om at tilbyde den rigtige pensionsordning, og når vi investerer de mange milliarder kroner, som vores medlemmer har sparet op hos os. Vores fokus på medlemmer afspejler sig også tydelig i vores [idégrundlag](#), hvor fx tryghed, etik i investeringerne og troværdighed er bærende værdier i idégrundlaget.

Medlemmernes pensionsordning er obligatorisk, og de får den automatisk, når de bliver ansat som lærere. Derfor lægger vi meget vægt på lydhørhed og åbenhed, så vi er sikre på, at vi er på omgangshøjde med vores medlemmers forventninger og værdier.

I denne rapport kan du læse om, hvordan vi i 2021 har forvaltet det ansvar, vi har for vores medlemmers pensionsordninger, investeringer og som selskab.

Rapporten er samtidig Lærernes Pensions lovpligtige redegørelse om samfundsansvar, jævnfør bekendtgørelsen om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

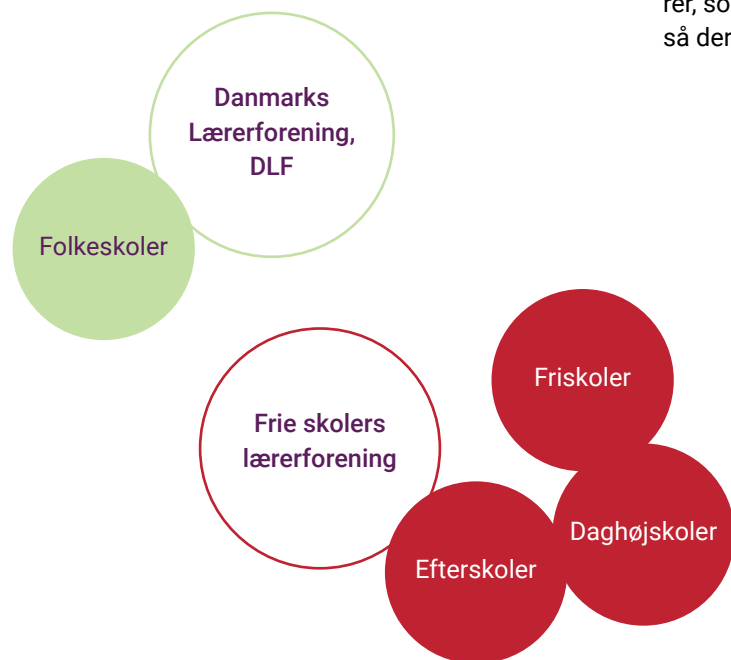
Indhold

Medlemmerne	04
Et medlemsforum i Øst og Vest	05
Tilfredse medlemmer	06
Pensionsordningen	07
Investeringerne	08
Politik for ansvarlige investeringer	09
Klimastrategi	11
Ejendomme	15
Aktivt ejerskab og eksklusion	16
Skat	17
EU-regulering	18
Om os selv	19
Nøgletal	21

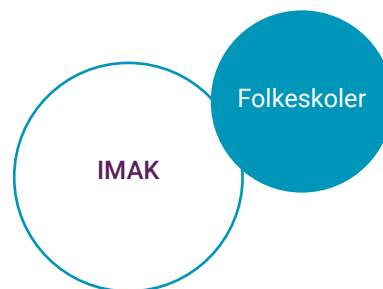
Medlemmerne

Vores medlemmer er at finde rundt omkring på landets mange forskellige skoler.

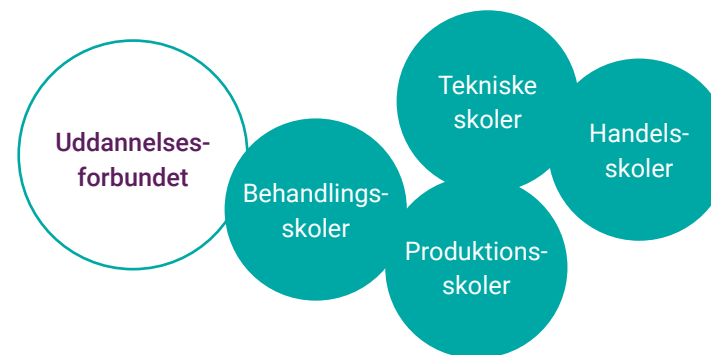

Lærernes Pension er sat i verdenen for at sikre vores medlemmer økonomisk tryghed, mens de sparer op til pension, og når de går på pension. Vi har ingen aktionærer, som skal tjene penge på medlemmernes pensioner, så derfor går pengene til lærerne.

En typisk lærer indbetaler omkring 6000 kr./md.

Langt de fleste af vores medlemmer indbetaler, hvad der svarer til 17,3 procent af deres løn til pension. Det betyder, at en typisk lærer indbetaler omkring 6.000 kr. om måneden til pension. Langt de fleste af de penge går til pensionsopsparingen, og en mindre del til forsikringer, som hjælper medlemmerne, hvis de bliver syge og deres nærmeste, når de dør.

Medlemsforum
Vest

Medlemsforum
Øst

Et medlemsforum i Øst og Vest

I Lærernes Pension kan medlemmerne være med til at præge deres pensionsordning, og hvordan deres penge skal investeres gennem vores medlemsfora. Der findes to medlemsforum - et i Øst og et i Vest - med op til 30 medlemmer i hvert Fora. Medlemmerne bliver valgt demokratisk af de øvrige medlemmer, og der er valg hvert tredje år. Foraernes diskussioner og forslag bliver præsenteret for bestyrelsen, som tager inputtene med i beslutningsprocesser.

I 2021 havde de to medlemsfora besøg af den anerkendte forsker og professor Katherine Richardson fra Københavns Universitet. Hun satte scenen for diskussionerne og perspektiverede klimaudfordringerne i forhold til FN's 17 verdensmål. Kathrine Richardson er leder af Sustainability Science Centre ved Københavns Universitet og rådsmedlem i Klimarådet.

Medlemsfora drøftede investeringer og etik i 2021

Selv om 2021 har været præget af konsekvenserne af Covid-19, så har det ikke sat en stopper for et vigtigt og centralt møde med medlemsfora, hvor disse fem temaer for investeringerne blev diskuteret:

Tema 1

EU-regulering om bæredygtig finansiering

– hvad det betyder for medlemmerne?

Tema 2

Klimaforandringer

– skal vi have kvantitative målsætninger for investeringerne?

Tema 3

Investorsamarbejder

– skal vi påvirke selskaber til at ændre adfærd?

Tema 4

Biodiversitet og natur

– skal det være et større tema i investeringerne?

Tema 5

Normer

– skal vi ændre screeningskriterier?

Tilfredse medlemmer

Vores medlemmer er meget tilfredse med deres pensionsordning, den service de får, og den information de modtager. En undersøgelse fra 2021 viser, at medlemmerne er glade for deres pensionselskab og stoler på det.

En politik for dataetik

Lærernes Pension har i 2021 fastlagt en politik for dataetik. Vores politik og dataetiske principper tager afsæt i branchens fortolkning og vurdering af niveauet for dataetik. På hjemmesiden ligger vores redegørelse for [dataetik](#). For at sikre, at Lærernes Pension er på omgangshøjde med vores medlemmer, har vores medlemsfora været med til at definere vores dataetiske ståsted. Det bærende princip i politikken er, at brugen af data skal være til fordel for medlemmerne.

Vi har udarbejdet et minisite til medlemmerne og andre interesserede, hvor de kan læse om Lærernes Pensions dataetiske ståsted. Man finder sitet på lppensions.dk/dataetik.

Vi forebygger hvidvask

Det er vigtigt, at Lærernes Pension ikke bliver brugt til hvidvask, og derfor gør vi også meget for, at det ikke sker. Det er heldigvis heller ikke særlig sandsynligt, at Lærernes Pension bliver brugt til hvidvask af penge og finansiering af terror, da størstedelen af de penge, vi modtager fra medlemmerne, bliver overført fra en offentlig arbejdsgiver. Lærernes Pension er omfattet af hvidvaskloven (lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme) og har klare forretningsgange for, hvordan Lærernes Pension sikrer sig mod at blive brugt til hvidvask.

84%
af medlemmerne
føler sig trygge

87%
har stor tillid til
Lærernes
pension

90%
synes, at
rådgiverne er venlige
og imødekomme

78%
mener
informationen er
let tilgængelig

72%
af medlemmerne
mener vores
information er let
forståelig

84%
er tilfredse med
rådgivningen
over telefonen

Pensionsordningen

I Lærernes Pension er en pensionsordning ikke alene en opsparing til pension. Det er også en forsikring, som holder hånden under medlemmer, der bliver syge, og efterladte, som mister en nær pårørende. Det er de mange, som hjælper de få, når uheldet er ude. Alle penge i selskabet er medlemmernes, og her er det fællesskabet, som sammen bærer risikoen og ikke den enkelte opsparer. Det gælder, når ordningen holder hånden under syge medlemmer, under deres efterladte, og når der skal investeres.

Fælles for alle medlemmer med en LærerPension er, at de får en månedlig pension, så længe de lever. Medlemmer kan vælge også at spare op til et skattefrit engangsbetalt - en aldersopsparing. På LærerPensionen er der også forsikringer, som dækker medlemmerne ved sygdom og død.

Bliver et medlem syg, så er der hjælp at hente både økonomisk og til at få det bedre. Og som noget nyt, så kan medlemmerne nu også få hjælp til at forebygge, så de forhåbentlig helt undgår at blive sygemeldt.

Fokus på forebyggelse i 2021

Nogle af vores medlemmer oplever, at det mentale overskud forsvinder. De føler sig presset, og det ender ofte med, at de får flere og flere sygedage. Andre dør med smerter og er igen og igen nødt til at melde sig syg. Derfor indførte vi i 2021, at vores medlemmer kan få hjælp til at forebygge sygdomme.

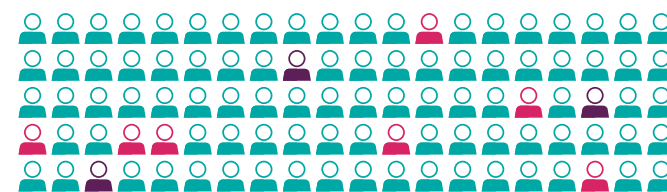
Ender de i en sygemelding, så tilbyder vi at være tovholdere undervejs i et sygdomsforløb, som kan være meget krævende at navigere rundt i, når man er syg.

- Gennem 2021 har 369 medlemmer fået tilbudt hjælp til forebyggelse.
- 0,4 procent får udbetalt midlertidig invalidepension
- 1,7 procent får udbetalt invalidepension

Sådan hjælper vi

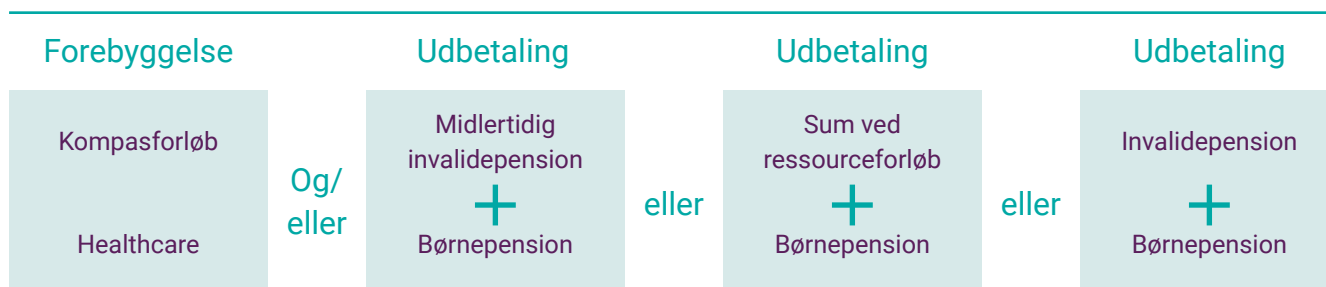
Det er heldigvis ganske få af vores medlemmer som bliver syge, men for de få der oplever at miste deres arbejde og løn, så er en udbetaling fra forsikringerne på pensionsordningen afgørende for den økonomiske tryghed.

Sådan ser det ud for 100 nye 25-årige lærere

7 får invalidepension inden folkepensionsalderen

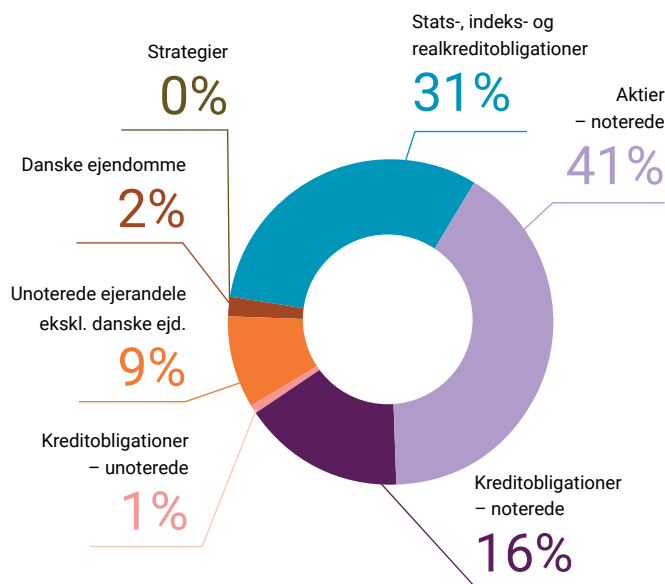
3 dør inden folkepensionsalderen

Investeringerne

Sådan investerer vi

Figuren her viser investeringerne fordelt på aktivklasser. Vores politik for ansvarlige investeringer fastsætter primært etiske retningslinjer for investeringer i selskaber og ejendomme. Investeringsaktiverne er opgjort inkl. lånefinansiering og ekskl. likvider.

I Lærernes Pension lægger vi stor vægt på at påtage os et medansvar for, hvordan vi påvirker vores samfund, når vi investerer de mange pensionskroner. Vi ønsker ikke at sende regningen videre til dem, vores medlemmer har brugt et arbejdsliv på at sende godt ud i verden.

Vi er investeret i flere tusinde selskaber

Som pensionsselskab er vi en langsigtet investor, og vi tilstræber at sprede investeringerne på mange typer investeringer (aktivklasser) og globalt, så der er mindre risiko for store tab, når markedsudviklingen ændrer sig.

Vi er investeret i flere tusinde selskaber gennem forvaltere, og det er forskelligt, hvordan vi arbejder med ansvarlighed for de forskellige typer investeringer. Fælles for alle investeringer er, at de naturligvis skal leve op til gældende lovgivning samt vores politik for ansvarlige investeringer. De mange forskellige investeringer betyder også, at vi ikke kender hvert enkelt selskab til bunds, men fastlægger nogle krav til vores kapitalforvaltere for at sikre, at investeringerne lever op til vores etiske retningslinjer.

Investeringsstrategien og politikken for ansvarlige investeringer er fælles for vores overenskomstbaserede ordning LærerPension og den private ordning PlusPension. Rapporten i dette afsnit er således også vores beskrivelse af, i hvilket omfang vores investeringer lever op til de miljømæssige og sociale karakteristika, som vi promoverer.

Politik for ansvarlige investeringer

Vi tror på, at et godt afkast kan forenes med etiske hensyn. Formålet med vores politik for ansvarlige investeringer er at sikre, at vi gennem vores investeringer kan være med til at bidrage til en ansvarlig og bæredygtig udvikling af samfundet.

Kernen i vores politik for ansvarlige investeringer er de etiske retningslinjer, som bl.a. udspringer af:

- FN Global Compact's ti principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, anti-korruption og miljø
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder
- ILO's konventioner om principper og rettigheder for arbejdet.

Vores investeringsunivers udvikler sig løbende, da der på den ene side opstår nye forretningsmuligheder med nye dagsordener og teknologiers indtog, men der opstår også løbende dilemmaer. Verden er sjældent sort eller hvid, og kunsten for os er at balancere et sted, hvor vi på ansvarlig vis kan sikre gode afkast til vores medlemmer og dermed en god pension.

Etiske retningslinjer

De etiske retningslinjer blev formuleret første gang i 1997 og er siden blevet tilpasset og revideret adskillige gange af bestyrelsen i samarbejde med vores to medlemsfora.

Retningslinjerne fastslår, hvad vi vil, og hvad vi ikke vil, med vores investeringer. Det, vi gerne vil, er, at vi med vores virksomhedsinvesteringer fremmer en afbalanceret økonomisk udvikling, fri for korruption og med gode arbejds- og levevilkår, herunder en forsvarlig omgang med naturens ressourcer.

Det vælger vi fra

Retningslinjerne lister også nogle forretningsområder eller aktiviteter, som vi vurderer er uforenelige med denne ambition. Det gælder virksomheder, der via deres aktivitet:

fremmer voldelige konflikter, herunder baserer deres aktivitet på produktion af våben eller handel hermed

understøtter krænkelser af menneskerettighederne

understøtter krænkelser af arbejdstagerrettigheder, herunder retten til organisationsfrihed og retten til kollektiv forhandling

fremstiller tobaksprodukter

har en uansvarlig omgang med naturens ressourcer og/eller unødigt belaster miljøet

modarbejder overgangen til en økonomi baseret på et lavt CO₂-indhold ved at eftersøge eller udvinde fossile brændstoffer eller producere energi baseret på disse, medmindre virksomheden er i gang med en omstilling forenelig med Paris-aftalen

har en adfærd, der er præget af korruption, afpresning og bestikkelse, aggressiv skatteplanlægning eller skatteomgåelse.

Sådan træffer vi beslutninger

Det er Lærernes Pensions bestyrelse, der vedtager vores politik for ansvarlige investeringer og de rammer, vi investerer ansvarligt inden for. Det foregår bl.a. ved høring af Lærernes Pensions medlemsfora, som løbende bliver indbudt til at drøfte og tilkendegive deres holdninger til relevante problemstillinger og udfordringer forbundet med ansvarlige investeringer. I afsnittet Medlemmerne har vi præsenteret, hvilke emner der blev drøftet i medlemsfora i 2021.

I det daglige træffer Lærernes Pensions investeringskomité beslutning om nye investeringsmandater inden for de rammer, bestyrelsen har fastsat, mens selskabets kapitalforvaltere tager stilling til de konkrete investeringer. Lærernes Pensions *ESG-komité følger udviklingen på bæredygtighedsområdet og beslutter fremgangsmåden for den løbende udvikling og implementering af Lærernes Pensions politik for ansvarlige investeringer inden for de rammer, bestyrelsen har fastsat.

Vi deltager i samarbejder

Vi deltager i netværk for at videndele med andre lige-sindede, da vi ser det som en nødvendighed for både at bidrage med vores viden og for selv at tilegne os ny viden.

Lærernes Pension deltager aktivt i flere af vores brancheorganisation Forsikring & Pensions arbejdsgrupper, som skal fremme og ensarte de oplysninger, selskaberne giver på bæredygtighedsområdet. I 2021 vedrørte det arbejdsgrupper om klimarapportering og om indberetning af grønne investeringer.

Vi er medlem af Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), der er et forum for investorer, som gerne vil samarbejde om håndtering af klimaforandringerne og bidrage til en fremtid med netto nul CO₂-udledninger. Det sker bl.a. ved vidensdeling omkring, hvordan investeringerne kan understøtte overgangen til en lavemissionsøkonomi og ved engagement med virksomheder, politikere og andre investorer. Lærernes Pension er også medlem af Dansif, som er et forum for professionelle investorer, der beskæftiger sig med ansvarlige investeringer i Danmark.

Sådan efterlever vi retningslinjerne

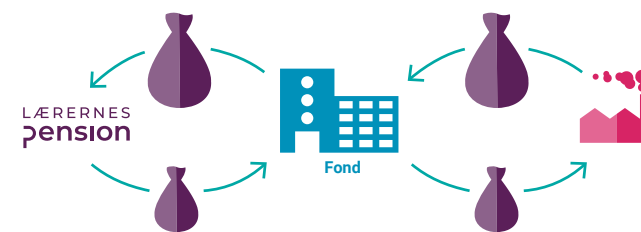
For nogle investeringsmandater er de grønne karakteristika et specifikt fokus i vores søgning og analyse, før vi indgår en aftale om nye investeringer med en forvalter. Men vi viger selvfølgelig ikke bort fra, at investeringerne skal forventes at give et godt afkast.

Når det handler om, hvad vi gerne vil undgå med vores investeringer, implementerer vi vores retningslinjer forskelligt. Vi har et proportionalitetsprincip, som skal imødekomme forskellige problemstillinger på de forskellige aktivklasser.

Information om børsnoterede selskaber er nemmere tilgængelig, og investeringer kan nemmere overvåges og frasælges, hvis de ikke lever op til vores retningslinjer. I

politikken har vi fastlagt nogle tolerancetærskler for disse aktivklasser. Vores syntetiske investeringer gennem aktie- og kreditderivater er undtaget retningslinjerne, da vi ikke kan sikre os imod, at modparten afdækker sin risiko ved at købe en ekskluderet virksomheds aktie eller obligation. I afsnittet om aktivt ejerskab og eksklusion har vi beskrevet, hvad vi gør. Disse retningslinjer for implementeringen er fastlagt i det, vi kalder proportionalitetsprincippet. Det kan læses på vores hjemmeside.

Investeringer i unoterede selskaber er typisk meget tidskrævende og vanskelige at frasælge. For at sikre efterlevelse af vores retningslinjer har vi derfor en grundig proces forud for nye investeringer, hvor forvalterne, som investerer på vores vegne, først og fremmest forpligter sig til at leve op til vores retningslinjer i politik for ansvarlige investeringer. Derudover vurderer vi forvalterens evne til at sikre efterlevelse af retningslinjerne og til generelt at tænke ansvarlighed ind i investeringerne.

Note

*ESG er en forkortelse for environmental, social and governance – altså miljømæssige forhold, sociale forhold og ledelsesmæssige forhold. Når begrebet nævnes, handler det altså om, hvordan selskaber tager hensyn omgivelserne og egen forretning ud fra disse tre parametre.

Klimastrategi

Vi ønsker, at vores investeringer understøtter overgangen til en økonomi baseret på lavt CO₂-indhold. Derfor har vi en klimastrategi, og den består af tre hovedstrengte:

- Udbygning af 'grønne' porteføljer.
- Reducere CO₂-aftrykket generelt i vores investeringer.
- Frasælge særligt klimaskadelige beholdninger.

Det har vi gjort i 2021

Udbygning af 'grønne' porteføljer

- Vi har investeret 1,6 mia. kr. i et nyt investeringskoncept, hvor et videnskabsbaseret koncept om planetens grænser bruges, når investeringerne skal vælges.
- Vi har ultimo 2021 givet tilsagn om ca. 300 mio. kr. til investering i næste generation af vedvarende energi, herunder bl.a. til Power-to-X-teknologi.
- Vores første bæredygtighedscertificerede ejendomme er taget i brug.

” Vi udfaser investeringer i virksomheder, som modarbejder overgangen til en økonomi baseret på et lavt CO₂-indhold ved at eftersøge eller udvinde fossile brændstoffer eller producere energi baseret på disse, medmindre virksomheden er i gang med en omstilling forenelig med Paris-aftalen

Reducere CO₂-aftrykket generelt i vores investeringer

- CO₂-aftrykket på vores aktieinvesteringer er nedbragt betydeligt. Det er sket ved, at vi har været i dialog med forvaltere af de af vores porteføljer med de højeste CO₂-aftryk om at sænke CO₂-aftrykket uden at gå på kompromis med investeringsstrategien.
- Derudover har vi opgjort CO₂-aftrykket af vores investeringer i børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer og derivater. De er præsenteret i afsnittet Nøgletal sammen med oplysninger om de usikkerheder, der knytter sig til tallene.

Sælge særligt klimaskadelige beholdninger

- Vi har frasolgt 38 fossile selskaber, efter vi i december 2020 besluttede at udfase investeringer i olie-, gas- og energiselskaber, medmindre selskabet er i gang med en omstilling for at leve op til Paris-aftalen. Udfasningen af

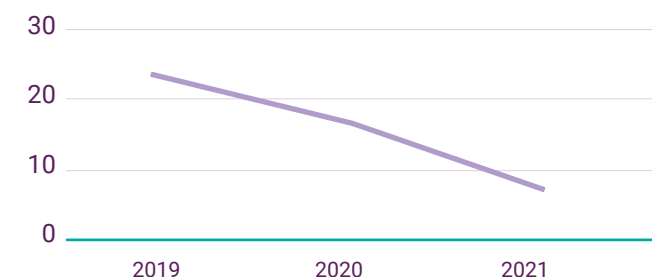
* Rettelse:

Efter rapporten er blevet publiceret er vi blevet gjort opmærksom på en fejl. Der burde stå: "at Lærernes Pension siden 2017 har ekskluderet termisk kul, olieudvinding fra tjæresand og arktisk boring. Først med en tolerancetærskel på 25 % og siden 2019 med en tolerancetærskel på 5 %".

fossile selskaber i porteføljen sker oven i, at Lærernes Pension siden 2017 har ekskluderet kul, olieudvinding fra tjæresand og arktisk boring.*

CO₂-aftrykket af aktieporteføljen er nedbragt

Ton pr. mio. kr. investeret

Note

Faldet i CO₂-aftrykket i 2020 skyldes særlige forhold i enkelte porteføljer.

Resultaterne er vist samlet for vores pensionsprodukter LærerPension og PlusPension, da indbetalingerne fra de to typer produkter samles i én pulje og investeres på samme måde.

Vores klimaindsats venter ikke på EU-reguleringen

I EU er der de seneste år arbejdet intenst på at fastlægge kriterier for, hvornår aktiviteter kan karakteriseres som miljømæssigt bæredygtige. Vi synes, at det er et vigtigt bidrag til at skabe klarhed, og det bygger på sunde principper for bæredygtighed. Omvendt har vi ikke ønsket at vente med at investere i løsninger, som vi vurderer er et vigtigt bidrag til den grønne omstilling. Heller ikke selvom det er usikkert, om investeringerne lever op til kriterierne.

Vi er i gang med at etablere grundlaget for at opgøre, i hvilket omfang de investeringer, vi har foretaget indtil nu, lever helt op til de nye EU-kriterier (EU taksonomien) for, hvornår aktiviteter kan karakteriseres som miljømæssigt bæredygtige.

Målrettede 'grønne' investeringer

Samlet har vi 10,5 mia.kr. i investeringer, hvor vi er gået målrettet efter, at de har gode miljømæssige karakteristika – udover at de naturligvis skal give et godt afkast. Vi har i opgørelsen over grønne investeringer medregnet de investeringer, hvor vi har konkrete kriterier for at fastlægge miljøkarakteristika. Vi har flere investeringer i vores aktieportefølje, som ikke er medregnet endnu, før vi er længere med datagrundlaget for at opgøre, i hvilket omfang de lever op til de nye EU-kriterier for miljømæssig bæredygtighed.

'Grønne' investeringer i Lærenes Pension

Vedvarende energi

2,1 mia.kr.

'Grønne' mandater i aktieporteføljen

1,6 mia.kr.

Skov og natur

3,0 mia.kr.

Energieffektive ejendomme

3,3 mia.kr.

'Grønne' obligationer

0,5 mia.kr.

'Grønne' investeringer i Lærenes Pension for i alt

10,5 mia.kr.

Udover disse investeringer er der for vedvarende energi udestående tilsagn på 2,3 mia.kr. For grønne obligationer er det samlede tilsagn på 1 mia.kr. I starten af 2022 har vi desuden givet tilsagn på 1 mia.kr. til grøn infrastruktur samt investeret 1,2 mia.kr. i yderligere et grønt aktiemandat.

Opgjort pr. 31.12.2021.

Vedvarende energi er opgjort for andel af vedvarende energi i noterede investeringer i infrastrukturprojekter. Grønne mandater i aktieporteføljen er værdien af et aktiemandat baseret på et koncept om planetens grænser, se også eksemplet i rapporten. Grønne obligationer dækker over den andel af vores investeringer i 'grønne' fonde, der indtil videre er nået at blive udstedt til at finansiere grønne projekter. Skov og natur er opgjort for noterede skovinvesteringer og mitigation banking. Energieffektive ejendomme dækker over danske ejendomme med energimærke B eller derover. På vores hjemmeside kan du læse mere om, hvordan vi vurderer, måler og overvåger de miljømæssige karakteristika.

Hvorfor kan det hele ikke være grønt?

Vores ambition er at sikre, at afkast og hensynet til samfundet går hånd i hånd. Derfor investerer vi kun grønt, når vi vurderer, at det kan give et godt afkast.

Den globale økonomi står over for en kæmpe omstilling, og det vil kræve enorme investeringer at gennemføre omstillingen – investeringer som pensionselskaberne har et godt udgangspunkt for at bidrage til.

Samtidig har vi som pensionselskab en vigtig rolle i at sikre et godt afkast, og derfor lægger vi vægt på at sprede vores investeringer.

Nye grønne teknologier og energiformer kommer frem i forsøg på at løse udfordringer med udledning af drivhusgasser. Det betyder også, at de nye teknologier i visse tilfælde er uprøvede, og inden for nogle områder kan

det være vanskeligt at finde investeringer, der direkte fremmer den grønne omstilling. Den udvikling følger vi nøje med i, så vi kan investere med hensyntagen til både bæredygtighed og afkast.

Vi arbejder videre

Arbejdet med at udmønte vores klimastrategi vil fortsætte i de kommende år.

For eksempel har vi i starten af 2022 investeret yderligere 1,2 mia.kr. i et 'grønt' aktiemandat via en forvalter, som bl.a. har fokus på vedvarende energi, energieffektiviseringer, og teknologier, der gør landbruget mere bæredygtigt og effektivt, samt på metaller der er nødvendige i den grønne omstilling. Vi har også givet et tilsagn på 1 mia.kr. til en fond, som har en miljømæssig investeringsstrategi, der udmøntes gennem infrastrukturinvesteringer i bl.a. vedvarende energi.

Derudover vil vi følge op på de drøftelser, vi har haft med vores medlemsfora om kvantitative målsætninger for investeringerne og deltagelse i investorsamarbejder for at påvirke selskaber.

Eksempel

Nyt 'grønt' aktiemandat

I 2021 indgik Lærernes Pension en investeringsaftale med en kapitalforvalter, som arbejder med investeringer ud fra Planetary Boundaries-konceptet. Helt konkret beskriver Planetary Boundaries ni områder, inden for hvilke vi mennesker kan være med til at påvirke stabiliteten i Jordens system. Klimaforandringer og biodiversitet er to af disse områder.

Det nye i dette investeringskoncept er, at kapitalforvalteren målrettet går efter investeringer i virksomheder, som bidrager positivt til mindst en af planetens grænser uden at skabe væsentlige ubalancer i jordens systemer. Derudover skal udsigterne til, at virksomheden kan generere et godt afkast, selvfølgelig også være i orden.

Forvalteren vurderer, at det i dag ikke er muligt at finde investeringer, som kan opfylde alle ni områder, så derfor går forvalteren efter at opfylde flest mulige. Indtil videre har vi derigennem investeringer i selskaber med produkter eller services inden for vedvarende energi, energieffektiviseringer, affaldshåndtering og genbrug.

Eksempel

Investering i 'grøn' infrastruktur

I 2021 gav Lærernes Pension et tilsagn på ca. 300 mio.kr. til en investering i en fond, hvis formål er at investere i den næste generation af vedvarende energi. Fonden har primært fokus på Power-to-X projekter, hvor grøn elektricitet omdannes til brint eller ammoniak ved brug af velkendte teknologier.

Ved Power-to-X anvendes allerede kendt teknologi i kombination med vedvarende energi til at producere energiintensive produkter på områder hvor, produktionen i dag fører til stor CO₂-udledning på verdensplan. Etablering af Power-to-X anses for at være en vigtig indsats for et emissionsneutralt samfund. For Lærernes Pension er det vigtigt at være med til at understøtte teknologier, der kan være med til at løse nogle af de klimaudfordringer, som verden står over for, samtidig med at vi skaber et godt afkast til vores medlemmer. Vi forventer, at denne investering kan være med til at understøtte den bæredygtige udvikling i Europa og resten af den vestlige verden.

Ejendomme

Når vi investerer i ejendomme, så gør vi det for at sprede investeringsrisikoen og for at sikre stabile afkast over tid. Vi prioriterer at bygge boliger, som er bæredygtige. Det indebærer bl.a., at ejendommene er bygget med solide, gode materialer og har lavt energiforbrug.

I 2020 tog vi en beslutning om kun at opføre ejendomme med en DGNB-guld bæredygtighedscertificering eller derover. DGNB-certificeringen er en vurdering af byggeri ud fra en helhedsbetragtning og som afdækker bæredygtigheds-karakteristika ud fra sociale, miljømæssige og økonomiske forhold. Vi præcertificerer nogle af de ejendomme, som vi opfører, så vi er sikre på, at de lever op til vores målsætninger.

Vi er medlem af Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar, som er en interesseorganisation, der arbejder for en ansvarlig bygge- og anlægsbranche, hvor fokus er at for-

Eksempel

Lærernes Pension færdiggjorde 12. november 2021 68 lejeboliger, Bakkehusene, i Risskov.

Ejendommene har energimærke A2020 og er alle præcertificerede med DGNB Guld. På flere af bygningerne er der monteret solcellepaneler, som giver energi til beboerne.

bedre sociale forhold i branchen samt at løse udfordringer med miljø og klima gennem bl.a. cirkulært byggeri. Vi er også medlem af Green Building Council, som er en medlemsorganisation for byggebranchen, der har fokus på bæredygtigt byggeri, bl.a. gennem DGNB-standarderne.

Et bæredygtighedsmanifest

Da bæredygtighed er et centralt element i vores danske ejendomsinvesteringer, har Lærernes Pension i 2021 udarbejdet et bæredygtighedsmanifest. Manifestet er et vigtigt værktøj i dialogen med samarbejdspartnere, når vi udvikler, designer, planlægger og bygger ejendomme.

DGNB-Guld certificerede ejendomme i 2021

I dag har vi 3 DGNB-Guld præcertificerede ejendomme. I løbet af 2021 er der yderligere 2 ejendomme i vores nye ejendomsbyggeri i Bindesbøll Byen i Risskov, som er under endelig bæredygtighedscertificering. Samtidig er

8 ejendomme under opførelse i Risskov og Nørresundby i Aalborg, hvor det er fastlagt i kontraktvilkårene, at ejendomme skal leve op til DGNB-kriterierne og bæredygtighedscertificeres ved aflevering.

EU-regulering og DGNB-certificering

Med en ny EU-regulering for klassificering af bæredygtige investeringer (EU-taksonomi) støder vi muligvis ind i et paradoks.

For ejendomme opført efter 31. december 2020 er energikriterierne fastsat ud fra nationalt bestemte krav til næsten energineutrale bygninger. Disse krav er ikke endeligt vedtaget i Danmark endnu. Vores ejendomme opført efter 31. december 2020 får ikke alene det højst gældende energimærke (A), de bliver også bæredygtighedscertificerede ud fra en række parametre. Så selvom vi har endnu flere miljømæssige og sociale krav til vores igangværende byggerier, end vi tidligere har haft, ved vi altså ikke endnu, om bygningerne også lever op til EU-kriterierne.

Energieffektive boliger for 3,3 mia.kr.

Vores danske ejendomme ligger i den bedste ende af energiskalaen med primært energimærke A og enkelte med energimærke B. Det er et resultat af, at vi fra vores allerførste byggerier i Danmark har stræbt efter at opnå de bedste energimærker fra opførelsestidspunktet. Vores ejendomme gennemgås løbende med henblik på energi- og driftsoptimerende tiltag.

Aktivt ejerskab og eksklusion

Et bærende princip for Lærernes Pension er, at vi ikke stiller kapital til rådighed for virksomheder, som ikke efterlever vores etiske retningslinjer. Som udgangspunkt udøver vi ikke aktivt ejerskab, bl.a. ud fra en vurdering af, at vores ejerandel i de enkelte virksomheder er for lille til at opnå reel indflydelse.

Vurderingen bag vores politik for aktivt ejerskab genbesøger vi regelmæssigt. I 2021 har vi sammen med vores medlemsfora drøftet fordele og ulemper ved at indgå i investorsamarbejder for at påvirke selskaber. Drøftelsen har givet input til det videre arbejde med emnet i 2022.

Eksklusion

Vi forholder os aktivt til investeringsuniverset. Det gør vi ved at undlade at investere i selskaber, der ikke lever op til politikken for ansvarlige investeringer. Det gælder for begge vores pensionsprodukter LærerPension og PlusPension, da indbetalingerne fra de to typer produkter samles i én pulje og investeres på samme måde.

Vi opdaterer mindst halvårligt vores eksklusionsliste for børsnoterede virksomheder. Listen offentliggøres på vores hjemmeside. Til opdateringen anvender vi data fra en ekstern leverandør.

Vi udelukker investeringer i aktier og obligationer udstedt af børsnoterede virksomheder fra vores investeringsunivers på baggrund af verificerede brud på internationale normer og/eller fordi selskaberne er aktive inden for sektorer, Lærernes Pension ikke investerer i.

Kriteriet for eksklusion på grund af normbrud beror på en verificering af, om et selskab bryder internationale normer. Den skal komme fra en myndig kilde, som ikke er involveret i situationen, men som har fået tilstrækkelige oplysninger fra involverede parter. Hvis selskabet ikke håndterer normbruddet, er det årsag til eksklusion.

Er Lærernes Pension investeret i et selskab, der bryder normer og/eller vores etiske retningslinjer, frasælger vi selskabet. Selskaber, vi ikke er investerede i, sætter vi på vores eksklusionsliste for at undgå fremtidig investering i selskabet.

I den bedste verden er eksklusioner slet ikke nødvendige. Men med udgangen af 2021 havde vi ekskluderet 658 unikke selskaber, dvs. selskaber og deres finansierings- eller holdingselskaber regnes under ét. Det betyder, at vi har afskåret os selv fra lidt over 9 procent af værdipapirerne (aktier/obligationer) i verdensmarkedsindeks (MSCI ACWI). I den beregning er der enkelte selskaber, som vejer forholdsvis tungt, og vi vurderer fortsat, at vi har rig mulighed for at sprede investeringerne for at sikre et

godt afkast. Processen er anderledes for investeringer i unoterede selskaber. Her sikrer vi os forud for en investering, at forvalteren forpligter sig til at leve op til vores retningslinjer.

Diskretionære eksklusioner

Indimellem støder vi på investeringer, som ikke bliver fanget af vores screening, men som er under mistanke for ikke at leve op til vores politik for ansvarlige investeringer. Vores investeringsunivers er bredt, og det kan være vanskeligt at få oplysninger om normbrud verificeret. Disse virksomheder kan også blive sat på eksklusionslisten efter en konkret vurdering af bestyrelsen. I 2021 drejede det sig fx om selskaber med økonomiske forbindelser til militærregimet i Myanmar, som i februar 2021 kuppede den siddende præsident Aung San Suu Kyit og tog magten i landet.

Skat

For Lærernes Pension er det afgørende, at vi altid betaler den lovpligtige skat. Dermed bidrager vi også til den samfundsøkonomiske udvikling i de lande, hvor vi har investeringer. Ved investering uden for Danmark følger vi skattereglerne i det land, hvor vi er investeret, og vi betaler pensionsafkastskat (PAL-skate) af investeringsafkastet, uanset om investeringerne er udenlandske eller danske.

Unoterede investeringer via kapital- og kreditfonde

De skattemæssige forhold er en vigtig faktor i beslutningen om, hvorvidt en investering i en kapital- eller kreditfond skal gennemføres. Derfor har vi i vores politik for ansvarlige investeringer formuleret en skattepolitik for skattemæssige forhold i kapital- og kreditfonde, som vi ønsker skal være med til at fremme åbenhed om skatteforhold blandt andre investorer og hos forvalterne af fondene.

Forud for en eventuel investering i en kapital- eller kreditfond gennemfører vi altid en kommerciel, juridisk, etisk og skattemæssig due diligence. Den skattemæssige del har til formål at afdække, hvorvidt investeringsstrukturen

er lovlig. Hertil kommer en afklaring af skatteniveauet med henblik på at kunne vurdere afkastniveauet efter skat. Vi anvender eksterne skatterådgivere til at udføre skatte-due diligence på hver enkelt fondsinvestering på det unoterede marked.

Når vi foretager investeringer, tilstræber vi, at OECD's BEPS ("Base Erosion and Profit Shifting") vejledning efterleves. Vores skattepolitik fremgår af vores [politik for ansvarlige investeringer](#).

EU-regulering

I 2021 er ny EU-regulering om „bæredygtighedsrelaterede oplysninger“ (disclosure-forordningen) trådt i kraft. Reguleringen stiller krav til, hvad og hvordan vi oplyser om vores arbejde med bæredygtighed i vores investeringsbeslutninger. Den sætter også en fælles EU-standard for, hvornår investeringer må kaldes bæredygtige.

Vi hilser initiativerne velkommen og har arbejdet målrettet på at gøre de bæredygtighedsrelaterede oplysninger så tilgængelige og forståelige som muligt.

Et af resultaterne af den nye regulering kan ses på vores hjemmeside, hvor vi fortæller, hvordan vi arbejder med bæredygtighed i vores investeringsbeslutninger. Det handler om, hvordan vi tager højde for bæredygtighedsrisici, hvordan vi tilstræber, at investeringerne understøtter en bæredygtig udvikling, og hvordan vi begrænser investeringernes negative påvirkning. Vores nye medlemmer får med det første brev fra os også en piece om, hvordan vi indtænker bæredygtighed, når vi investerer.

For at imødekomme dette har vi undersøgt dataløsnin-ger fra forskellige dataleverandører for at sikre så gode data som muligt for vores børsnoterede investeringer. For andre investeringer arbejder vi på systemunderstøt-telse til at kunne indhente mere data. Vi bruger også reguleringen proaktivt til at spørge kapitalforvaltere forud for en investeringsbeslutning om, hvordan de påtænker at efterleve rapporteringskravene, som er afgrænset til finansielle markedsdeltagere i EU. Vi håber, det er med til at sikre bedre datadækning fremadrettet.

Vi fortsætter arbejdet i 2022, da detaljerne i regulering- gen endnu ikke er færdige, men vi forbereder os, så vi kan sætte nogle flere ord og tal på. Det tager dog tid, da standarderne kan være svære at oversætte i praksis, og virksomhederne først skal nå at udarbejde oplysningerne, før vi kan rapportere på det.

Læs mere om bæredygtighed og vores investeringer [her](#)

Om os selv

Lærernes Pension blev stiftet i 1993, da mange lærere gik over til at blive overenskomstansatte. Vi er ejet af lærerorganisationer og arbejdsgiverorganisationen i fællesskab.

Flere nøgletal for ansvarlighed

Vi tager vores påvirkning af samfundet alvorligt, også i måden vi driver virksomhed på. De mest centrale indsatser kan du læse om i denne rapport.

For at leve op til vores mål om åbenhed og transparens har vi i 2021 beregnet de standardiserede ESG-hoved- og nøgletal, som det anbefales af FSR – danske revisorer, Finansforeningen og Nasdaq Copenhagen. Vi vil arbejde videre med nøgletallene i de kommende år. Nøgletallene er præsenteret samlet i afsnittet om nøgletal.

Selve driften ligger i vores serviceselskab Forca, som tager sig af medlemsadministrationen, it og dele af regnskabs- og fondsadministrationen. Vi dannede Forca i 2008 sammen med PKA og PBU. I dag står Forca for administrationen af flere end 675.000 lønmodtageres pensionsordninger. Gennem Forca udnytter vi de be-

tydelige stordriftsfordele, der er ved et fælles administrationselskab, og dermed kan vi holde omkostninger lave til glæde for alle medlemmer. Forca ejes ligeligt af PBU - Pædagogernes Pension, PKA og Lærernes Pension og er derfor betragtet som en investering i beregning af Lærernes Pensions miljødata.

Sekretariatet holder til på Tuborg Havnevej i Hellerup i lejede kontorfaciliteter.

Ledelsesforhold

I vores bestyrelse er der 14 medlemmer, hvoraf 10 medlemmer har baggrund i lærerorganisationerne. De sidste 4 medlemmer er 2 personer, som er tilknyttet arbejdsgiverorganisationen, og 2 personer som har særlige kvalifikationer inden for regnskab, revision, investeringer og forsikringsteknik. Alle bestyrelsesmedlemmer vælges af generalforsamlingen.

Bestyrelsen har vedtaget en Politik for mangfoldighed i bestyrelsen, som angiver, hvilke kvalifikationer og kompetencer der er relevante at lægge vægt på, når der skal

Vores kultur og værdier

Vores kultur og værdier beskriver, hvordan vi ønsker at være overfor hinanden, samarbejde og møde omverdenen

vælges medlemmer til bestyrelsen. Derudover har bestyrelsen et måltal for, at det underrepræsenterede køn skal udgøre mindst 40 %. Ved udgangen af 2021 var kønsfordelingen lige i bestyrelsen.

Sociale forhold

I Lærernes Pensions sekretariat var der ved udgangen af 2021 ansat 41 medarbejdere, svarende til 37 fuldtidsansatte. Der er omtrent 40 % kvinder og 60 % mænd, opgjort ud fra fuldtidsækvivalenter. Størstedelen af medarbejderne er specialister, som fokuserer på kerneforretningen og på overvågning af de aftaler, vi har med vores samarbejdspartnere.

Lærernes Pension har vedtaget en lønpolitik, som gælder for bestyrelsen, direktionen og de medarbejdere, som har væsentlig indflydelse på selskabets risikoprofil. Lønpolitikken er tilgængelig på lppension.dk. Overordnet gælder det, at løn til medarbejdere fastsættes ud fra ansvarsområde, kvalifikation og løn i tilsvarende job i finansielle virksomheder. Hverken medarbejdere eller ledelse har mulighed for at få bonusordninger, som en del af lønnen og har derfor ikke i kraft af variabel aflønning et

incitament til en usund risikotagning. Nøgletallet for lønforskel mellem køn steg i 2021, hvilket skyldes forskel i jobfunktioner og ansvarsområder.

Det er vigtigt for Lærerens Pension, at det er en god arbejdsplads. Vores arbejdsplads bygger bl.a. på nogle klare værdier samt en god balance mellem arbejds- og privatliv. Vi genbesøgte værdierne i 2021, da det er væsentligt for Lærerens Pension, at vi har en stærk og god kultur.

Værdierne

Kultur er noget, vi skaber sammen

Ordentlighed

Vi er respektfulde, velforberejede, konstruktive og overholder aftaler

Høj faglighed

Vi yder vores bedste og sørger for at bringe forskellige faglige kompetencer i spil

Tydelighed

Vi afstemmer forventninger, og siger tingene, som de er, på en konstruktiv måde

Det hele menneske

Vi er uformelle og respekterer hinandens faglige og personlige forskelligheder

Miljømæssige forhold

Udledning af drivhusgasser CO₂e (scope 1 og 2) knyttet til driften af virksomheden faldt kraftigt fra 2020 til 2021, mens vandforbruget steg kraftigt. Opgørelserne beror på måle- og forbrugsafregninger, der periodemæssigt er forskudt et år. Ændringerne skyldes primært, at Lærernes Pension flyttede domicil i 2020 og dermed også fik ny administrator og udlejer.

Stærkt fællesskab

Vi drager omsorg, støtte og får det bedste frem i hinanden. Vi skaber gode relationer og netværk

Nøgletal

Vi tager vores påvirkning af samfundet alvorligt, også i måden vi driver virksomhed på. For at leve op til vores mål om åbenhed og transparens har vi i 2021 beregnet en række standardiserede nøgletal. Det drejer sig om klimarapportering, som brancheorganisationen Forsikring & Pension har udsendt en branchehenstilling om, CO₂-model for den finansielle sektor, som FinansDanmark og Forsikring & Pension har udarbejdet, samt om

Klimarapportering for investeringerne

	Enhed	2021	2020	2019
Investeringernes CO₂e-aftryk¹				
Markedsværdi af aktivklasser ¹	Mio.kr.	75.919	68.915	67.562
Dækning af CO ₂ e-data	%	94,5	95,8	96,1
Dækning, rapporteret data	%	78,7	73,8	73,7
Samlet udledning	Ton	667.866	1.105.295	1.294.626
CO ₂ e-aftryk	Ton/mio.kr.	9,3	16,7	20,0
Vægtet gennemsnitlig CO ₂ e-intensitet	Ton/mio.kr.	23,4	33,8	50,4
- heraf børsnoterede aktier				
Markedsværdi af aktivklasse	Mio.kr.	49.727	47.279	46.129
Dækning af CO ₂ e-data	%	99,2	99,0	98,6
Dækning, rapporteret data	%	82,3	74,9	73,7
Samlet udledning	Ton	413.918	830.333	1.019.146
CO ₂ e-aftryk	Ton/mio.kr.	8,4	17,8	22,4
Vægtet gennemsnitlige CO ₂ e-intensitet	Ton/mio.kr.	18,4	34,8	56,9
- heraf børsnoterede virksomhedsobligationer				
Markedsværdi af aktivklasse	Mio.kr.	13.361	10.339	9.194
Dækning af CO ₂ e-data	%	71,4	76,8	78,9
Dækning, rapporteret data	%	57,6	55,3	55,5

Note

Klimadata for Lærernes Pensions egne forhold er vist i efterfølgende tabel.

¹ Omfatter investeringer i børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer og eksponering mod børsnoterede aktier via direkte aktiederivater.

ESG-hoved- og nøgletal, som det anbefales af FSR – danske revisorer, Finansforeningen og Nasdaq Copenhagen. Datakvaliteten for investeringernes CO₂e-udledning forventes forbedret over de kommende år i takt med, at flere virksomheder offentliggør data af bedre kvalitet.

	Enhed	2021	2020	2019
Samlet udledning	Ton	175.318	179.109	155.505
CO ₂ e-aftryk	Ton/mio.kr.	18,4	22,6	21,4
Vægtet gennemsnitlige CO ₂ e-intensitet	Ton/mio.kr.	53,8	46,7	44,8
- heraf direkte aktiederivater				
Eksponering	Mio.kr.	12.832	11.297	12.239
Dækning af CO ₂ e-data	%	99,9	99,9	99,9
Dækning, rapporteret data	%	87,0	85,9	87,0
Samlet udledning	Ton	78.630	95.854	122.460
CO ₂ e-aftryk	Ton/mio.kr.	6,1	8,5	10,0
Vægtet gennemsnitlige CO ₂ e-intensitet	Ton/mio.kr.	20,3	20,7	29,4

Aktivt engagement i klimaforbedringer

Aktivt ejerskab	(henvisning)			
Dialoger ifm. aktivt ejerskab	stk.	-	-	-
- dialoger om klimaforandringer				
- dialoger i alt	stk.	-	-	-
Ejendomsinvesteringers bæredygtighed	(henvisning)			

Bæredygtighed i forretningsmodeller

Tilslutning til Paris-aftalen	(henvisning)
-------------------------------	--------------

Nøgletal for Lærernes Pension som virksomhed

	Enhed	2021	2020	2019
Miljødata				
CO ₂ e, scope 1	Tons	8	10	9
CO ₂ e, scope 2	Tons	29	47	42
Energiforbrug	GJ	789	1.269	1.155
Vedvarende energiforbrug	%	3	3	3
- heraf indkøbt	%	3	3	3
- heraf egenproduceret	%	0	0	0
Vandforbrug	m ³	363	239	234
Sociale data				
Fuldtidsarbejdsstyrke	FTE	37	33	23
Kønsdiversitet	%	40	40	38
Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag	%	25	22	22
Lønforskel mellem køn	Gange	1,5	1,1	1,3
Medarbejderomsætningshastighed	%	5,3	0,0	7,3
Sygefravær	Dage/FTE	5,9	12,1	4,8
Fastholdelse af medlemmer	%	n/a	n/a	n/a
Ledelsesdata				
Bestyrelsens kønsdiversitet	%	50	43	36
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	%	97	89	94
Lønforskel mellem CEO og medarbejdere	Gange	4,0	4,1	4,1

Anvendt regnskabspraksis

Klimarapportering

Investeringernes CO₂e-aftryk

Nøgletallene opgøres i overensstemmelse med anbefalingerne i "CO₂-model for den finansielle sektor" udarbejdet af Finans Danmark og Forsikring & Pension. Investeringernes udledning af drivhusgasser omfatter scope 1 og scope 2 omregnet til ton CO₂e (CO₂-ækvivalenter) i tråd med Greenhouse Gas Protocol (GHG).

Opgørelsen dækker udledning fra børsnoterede aktier virksomhedsobligationer og eksponering mod børsnoterede aktier via direkte aktiederivater. Investeringerne svarer til omkring 50 % af de samlede investeringsaktiver. Lærernes Pension har endnu ikke data for øvrige aktivklasser. Dækningsgraden for rapporteret data er opgjort i forhold til værdien af aktivklassen.

Opgørelsen er beregnet på data fra ISS ESG pr. 9. og 22. marts 2022. Det gælder også estimerede data og rapporteret data med lav troværdighed, hvor ISS ESG beregner estimater på baggrund af en model udviklet i samarbejde med forskere fra det schweiziske universitet ETH Zürich for 800 sektorer og delsektorer. Data for CO₂e-udledning skal tages med forbehold, da kvaliteten af virksomhedernes rapporterede data varierer, en del virksomheder rapporterer ikke data, og dataudbyderes datamodeller til stadighed udvikles.

CO₂e-udledning fra investeringsaktiver

CO₂e-udledning fra investeringsaktiver er Lærernes Pensions "finansierede andel" af virksomhedernes CO₂e-udledning opgjort ud fra værdien af det investerede beløb ultimo året, virksomhedernes værdi opgjort ved "enterprise value" uden fraregning af kontantbeholdning (EVIC) og virksomhedernes scope 1 og scope 2 CO₂e-udledning.

$$= \sum_i \frac{\text{Investeringens værdi}_i}{\text{Virksomhedens EVIC}_i} \times \text{Virksomhedens udledning}_i$$

CO₂e-aftryk

CO₂e-udledning fra investeringsaktiver sat i forhold til værdien af de medregnede investeringer.

$$= \frac{\text{Samlet udledning}}{\text{Værdi af medregnede investeringer}}$$

Vægtet gennemsnitlig CO₂e-intensitet

Virksomhedernes udledning pr. omsætningskrone vægtet med andelen, som Lærernes Pensions investering udgør i forhold til værdien af de medregnede investeringer.

$$= \sum_i \frac{\text{Investeringens værdi}_i}{\text{Værdi af medregnede investeringer}} \times \frac{\text{Virksomhedens udledning}_i}{\text{Virksomhedens omsætning}_i}$$

Aktivt ejerskab og dialoger

Lærernes Pension udøver ikke aktivt ejerskab i traditionel forstand. Derfor kan der ikke opgøres tal for dialoger i forbindelse med aktivt ejerskab. Selskabet forholder sig aktivt til investeringsuniverset og undlader at foretage in-

vesteringer i virksomheder, som ikke lever op til politikken for ansvarlige investeringer. Læs mere i afsnittet Aktivt ejerskab og eksklusion.

Ejendomsinvesteringers bæredygtighed

Lærernes Pension har siden 2020 forpligtet sig til kun at opføre danske ejendomme med en DGNB-guld bæredygtighedscertificering eller derover. Det er fastlagt i kontraktvilkårene med entreprenørerne, at ejendommene skal leve op til DGNB-kriterierne og bæredygtighedscertificeres ved aflevering. Lærernes Pensions danske ejendomme er generelt opført med henblik på langsigtet ejerskab, hvorfor der i kontraktvilkårene er lagt vægt på høj kvalitet, attraktiv beliggenhed og gode, solide materialer med sigte på lave driftsomkostninger og lavt energiforbrug.

Investeringer i ejendomme i udlandet sker gennem fonde. Vurdering af bæredygtighedsforhold er en del af analysen (due diligence-processen) forud for investeringsbeslutningen.

Tilslutning til Paris-aftalen

Vores politik for ansvarlige investeringer fastslår, at vi ønsker, at investeringerne understøtter overgangen til en økonomi baseret på lavt CO₂ indhold og forbedrer samfundets evne til at omstille sig til konsekvenserne af klimaændringer. Ønsket er uddybet i en klimastrategi. Læs mere i afsnittet Klimastrategi.

Lærernes Pension som virksomhed

ESG-nøgletallene er udarbejdet efter vejledningen for 15 ESG-hoved- og nøgletal udarbejdet af FSR - danske revisorer, Nasdaq og Finansforeningen. En nærmere beskrivelse af metoderne til opgørelse af nøgletallene kan findes på FSR - danske revisorerers hjemmeside.

Administrationsselskabet Forca, hvor Lærernes Pension har en ejerandel på 33 %, er betragtet som en investering i beregning af Lærernes Pensions miljødata.

Miljødata

Scope 1

CO₂e scope 1 omfatter direkte emissioner, der stammer fra selskabets egen forbrænding af brændsler og materialer. Emissioner måles i ton CO₂e og omfatter al kørsel i selskabets firmabiler. Der foretages en omregning af målingerne af antal forbrugte liter benzin eller diesel til CO₂-ækvivalenter (CO₂e), hvor beregninger foretages med udgangspunkt i konverteringsfaktorer for en standard CO₂e-udledning for disse brændstoffer.

Scope 2

CO₂e scope 2 omfatter de indirekte emissioner, der stammer fra den energi, der er brugt til at producere elektricitet og fjernvarme, som selskabet har købt af 3. part til selskabets eget brug. Emissioner måles i ton CO₂e. Der foretages en omregning af målingerne af de indirekte emissioner til CO₂-ækvivalenter (CO₂e), hvor beregninger foretages med udgangspunkt i relevante konverteringsfaktorer. Der er anvendt markedsbaserede (Market-Based

Method) konverteringsfaktorer. Årets forbrug af indirekte emissioner opgøres på baggrund af:

1) Strømforbrug – ud fra seneste periodiske aflæsning/afregning (årsopgørelse), der tidsmæssigt kan afvige fra regnskabsåret, men giver et validt grundlag

2) Varmeforbrug – ud fra seneste periodiske aflæsning/afregning (årsopgørelse), der tidsmæssigt kan afvige fra regnskabsåret, men giver et validt grundlag.

Energiforbrug

Det samlede energiforbrug for selskabet er baseret på energi fra scope 1- og 2-kilder samt energi fra vedvarende energikilder. Indkøbt strøm og fjernvarme følger den seneste årsopgørelse, der tidsmæssigt kan afvige fra regnskabsåret. Energiforbruget måles i Gigajoules (GJ). Omregningen af målingerne fra de direkte og indirekte emissioner samt fra vedvarende energikilder foretages med udgangspunkt i relevante konverteringsfaktorer.

Vedvarende energiandel

Angiver hvor stor en del af den totale forbrugte energi, der stammer fra vedvarende energikilder.

$$= \frac{\text{Vedvarende energi}}{\text{Energiforbrug}}$$

Vedvarende energi omfatter kun indkøbt energi.

Vandforbrug

Er summen af direkte aflæst vandforbrug samt andel af fælles vandforbrug for ejendommen på Tuborg Havnevej 18 opgjort i m³.

Social data

Fuldtidsarbejdsstyrke

Er summen af det gennemsnitlige antal medarbejdere i selskabet – opgjort som FTE'er – tillagt midlertidige ansatte vikarer, opgjort som fuldtidsækvivalenter (FTE'er).

$$= \text{FTE'er} + \text{midlertidig ansatte (FTE'er)}$$

Kønsdiversitet

Kønsdiversitet er beregnet med udgangspunkt i fuldtidsarbejdsstyrken og udtrykker andelen af kvindelig FTE'er og midlertidige ansatte i forhold til den samlede arbejdsstyrke.

$$= \frac{\text{Kvindelige FTE'er inkl. midlertidige ansatte}}{\text{Fuldtidsarbejdsstyrken}}$$

Andelen af kvinder er et gennemsnit for året opgjort på samme måde som fuldtidsarbejdsstyrken.

Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag

Andelen af kvinder i ledelsen i forhold til det samlede antal ledere.

$$= \frac{\text{Kvindelige ledere (FTE'er)}}{\text{Alle ledere (FTE'er)}}$$

Selskabets ledelseslag er defineret ud fra den gældende organisering ultimo året. Ved opgørelse af kønsdiversitet for øvrige ledelseslag defineres en leder som en person med personaleansvar.

Lønforskel mellem køn

Er udtryk for, hvor mange gange den kvindelige medianløn kan dækkes af den mandlige medianløn.

$$= \frac{\text{Medianløn mænd}}{\text{Medianløn kvinder}}$$

Medianlønnen beregnes for de mandlige og kvindelige medarbejdere, der er ansat ultimo året. Lønnen opgøres inklusive bonusser, betalt pension etc. og opgøres som – eller omregnes til – en årsløn.

Medarbejderomsætningshastighed

Årets medarbejderomsætningshastighed er beregnet for både frivilligt og ufrivilligt forladende medarbejdere, hvor pensioneringer indgår i de ufrivilligt forladende medarbejdere.

$$= \frac{\text{Frivillige + Ufrivillige forladende FTE'er}}{\text{FTE'er}}$$

Midlertidige ansatte – der løser driftsopgaver og som lige så godt kunne være ansat i selskabet – indgår ikke i dette nøgletal, der udelukkende omfatter egne medarbejdere (FTE'er).

Sygefravær

Omfatter udelukkende sygefravær for egne medarbejdere (FTE'er) og opgøres som antal sygedage i regnskabsåret i forhold til det gennemsnitlige antal medarbejdere (FTE'er) for regnskabsperioden.

$$= \frac{\text{Antal sygedage}}{\text{FTE'er}}$$

Fastholdelse af kunder

Dette nøgletal er udeladt, da langt hovedparten af medlemmernes pensionsordninger er tilknyttet via deres arbejdsgiver, og da et jobskifte derfor ofte vil medføre en overførsel af en eksisterende pensionsordning, hvorfor nøgletallet ikke vil være brugbart som målestok for kundetilfredshed.

Ledelsesdata

Bestyrelsens kønsdiversitet

Andelen af kvinder i bestyrelsen i forhold til det samlede antal bestyrelsesmedlemmer. Bestyrelsens kønsdiversitet opgøres ultimo regnskabsåret.

$$= \frac{\text{Kvindelige bestyrelsesmedlemmer}}{\text{Alle bestyrelsesmedlemmer}}$$

Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder

Et udtryk for aktivitetsniveauet for bestyrelsesmedlemmerne.

$$= \frac{\Sigma \text{Antal bestyrelsesmøder med tilstedeværelse pr. bestyrelsesmedlem}}{\text{Antal bestyrelsesmøder} * \text{Antal bestyrelsesmedlemmer}}$$

Måler den gennemsnitlige tilstedeværelse på bestyrelsesmøderne afholdt i regnskabsåret.

Lønforskel mellem CEO og medarbejdere

Et udtryk for hvor mange gange medarbejdernes medianløn kan dækkes af kompensationen til den administrerende direktør (CEO).

$$= \frac{\text{CEO kompensation}}{\text{Medianløn medarbejdere}}$$

Medianlønnen opgøres for de medarbejdere, der er ansat ultimo året. Lønnen opgøres inklusive bonusser, betalt pension etc. og opgøres som – eller omregnes til – en årsløn.